

Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija
Vito Gerulaičio g. 1, LT-08200 Vilnius
info@lsta.lt

2018-08-24 Nr. **1.3-795**

DĖL ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO 32 STRAIPNIO PAKEITIMO ĮGYVENDINIMO

Informuojame, kad 2018-05-09 UAB „Litesko“ (toliau – **Bendrovė**) raštu Nr. 1.3-489 kreipėsi į LR Energetikos ministeriją (toliau – **Ministerija**) su paklausimu siekdama išsiaiškinti, kaip galima praktiškai įgyvendinti LR Seimo 2018-03-29 priimtą Šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnio pakeitimą.

LR energetikos ministerijos 2018-05-24 rašte Nr. (19.3-19)3-1025 pateiktas atsakymas į Bendrovės klausimus buvo neišsamus. Todėl Bendrovė 2018-06-28 raštu Nr. 1.3-635 dar kartą kreipėsi į Ministeriją, Valstybinę kainų ir energetikos kontrolės komisiją (toliau – **Komisija**) (kopija Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijai) prašydama papildomai paaiškinti:

1. Kokiais dokumentais/požymiais ar faktais remiantis šilumos tiekimo įmonė galėtų identifikuoti, kad konkretus šilumos vartotojas naudoja mišrią (kombinuotą) pastato šildymo ir (ar) karšto vandens sistemą.
2. Kaip po Šilumos ūkio įstatymo 32 str. pakeitimo turi būti paskaičiuojama vartotojo šiluminė galia, kuriai turi būti taikoma galios dedamoji.

Ministerija 2018-07-26 rašte Nr. (19.3-19)3-1413, atsakydama į Bendrovės pateiktą pirmąjį klausimą, nurodo, kad „*Vartotojas, baigęs pastato šilumos įrenginių montavimo ir jų prijungimo darbus, privalo teisės akte (Šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklių) nustatyta tvarka įformintą statinio statybos užbaigimo dokumentą ir Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos šilumos įrenginių techninės būklės patikrinimo pažymą bei jų kopijas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų pateikti šilumos tiekėjui*“.

Aukščiau nurodytame rašte Ministerija į antrąjį Bendrovės pateiktą klausimą dėl vartotojo šiluminės galios, kuriai taikoma galios dedamoji, dydžio nustatymo, neatsakė paaiškindama, kad tai yra Komisijos kompetencijos sferoje ir paaiškinimus turi pateikti būtent ši institucija.

Komisija 2018-08-10 raštu Nr. R2-(ŠGK)-1799, atsakydama į Bendrovės pirmą klausimą, nurodė kad: „<..> manytina, kad jeigu pastato projektavimo dokumentuose techniniu sprendimu numatyta ir pastate įrengta šildymo ir (ar) karšto vandens sistema>....< šilumos poreikiui padengti vienu metu naudoja>....< centralizuotai pagamintą šilumą ir alternatyvią energiją>...< turi būti taikoma dvinarė šilumos kaina“.

Taip pat Komisija nurodė, kad: „Nekilnojamojo turto kadastrinių matavimų ir kadastro duomenų surinkimo bei tikslinimo taisyklių 98.12.1.2 papunktyje yra nurodyta, kad kai pastate (patalpoje) įrengtos kelios skirtingo šildymo sistemos, pastato (patalpos) kadastro duomenų formose nurodoma pagrindinė šildymo sistema, o apie įrengtą papildomą šildymo sistemą įrašoma pastato (patalpos) kadastro duomenų formų pastabų lauke“.

Uždaroji akcinė bendrovė „Litesko“
Konstitucijos pr. 7, LT-09308 Vilnius
Tel.: (8 5) 266 7500
Faksas (8 5) 266 7510

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 110818317
PVM mokėtojo kodas LT108183113

A. s. LT787044060001419259
AB SEB bankas
Banko kodas 70440
el. p. info@litesko.lt

Atsakydama į antrą Bendrovės klausimą Komisija nurodė, kad „*Siekiant suvienodinti dvinarės šilumos kainos pastoviosios dalies nustatymo ir taikymo principus, siūlytina dvinarės šilumos kainos pastoviosios dalies mokesčius apskaičiuoti naudoti vartotojo faktinę vidutinę šilumos vartojimo galią, nustatytą pagal paskutinių trijų metų šilumos vartojimo vidurkį*“.

Išanalizavus gautus valstybės institucijų paaiškinimus/atsakymus Bendrovei priversta konstatuoti, kad neturi aiškos valstybės institucijų pozicijos dėl to, kaip identifikuoti, ar vartotojas naudojasi mišria (kombinuota) šildymo ir (ar) karšto vandens sistema, nes:

- i) Ir Komisija, ir Ministerija savo atsakymuose į pirmąjį klausimą nurodė skirtingus duomenų šaltinius (teisės aktus), kuriais vadovaujantis galima būtų identifikuoti, ar vartotojas naudojasi mišria (kombinuota) šildymo ir (ar) karšto vandens sistema. Taip pat nėra paaiškinta, kaip turi elgtis šilumos tiekimo įmonė (kokiais dokumentais ar informacijos šaltiniais vadovautis), kai vartotojas įrengia alternatyvią šildymo ir (ar) karšto vandens sistemą jau po to, kai buvo prijungtas prie centralizuoto šilumos tiekimo sistemos (kaip paaiškinama Ministerijos atsakyme) ir/ar jau po to, kai buvo baigtos statinio (patalpos) registracijos procedūros ir užpildyti kadastro duomenys (kaip paaiškinama Komisijos atsakyme) ir vartotojas neteikė naujų dokumentų nei kadastrui, nei šilumos tiekimo įmonei, iš ko galima būtų nustatyti alternatyvios šildymo ir (ar) karšto vandens sistemos įrengimo faktą jau po statinio registracijos bei prijungimo prie centralizuotos šilumos tiekimo sistemos. Šilumos tiekimo įmonė, analizuodama vartotojų šilumos suvartojimo ataskaitas bei įvertindama vartojimo tendencijas, galėtų pagrįstai manyti, kad vartotojas naudojasi alternatyvia šildymo ir (ar) karšto vandens sistema, tačiau to nedviprasmiškai negali identifikuoti iš tų dokumentų, kurie yra kadastre ar projektavimo dokumentuose, kuomet vartotojas siekė prisijungti prie centralizuotos šilumos tiekimo sistemos.
- ii) Bendrovės nuomone, Komisija, atsakydama į antrąjį klausimą, neįvertino paties Šilumos ūkio įstatymo 32 str. pakeitimo tikslo siūlydama vartotojo galią skaičiuoti pagal paskutinių trejų metų faktinę vidutinę galią. Ministerija, teikdama Šilumos ūkio įstatymo 32 str. pakeitimo pasiūlymą, aiškinamajame rašte nurodė, kad „*Taikydami Šilumos ūkio įstatymo 8 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą technologinio neutralumo principą, vis daugiau vartotojų įsirengia mišrias (kombinuotas) šildymo ir (ar) karšto vandens sistemas. Tačiau šilumos vartotojas, dalį šilumos gamindamas jam priklausančiuose šilumos gamybos įrenginiuose ir išlaikydamas galimybę bet kuriuo metu pasinaudoti centralizuotais šilumos tinklais, o už centralizuotai patiektą šilumą atsiskaitydamas vienanare šilumos kaina, sumoka gerokai mažesnę šilumos ūkio infrastruktūrai išlaikyti reikalingą dalį, todėl nepadengtos pastovios išlaidos perskirstomos likusiems vartotojams. ŠŪĮ projektu siūloma numatyti atvejus, kuomet šilumos vartotojui yra privalomai taikoma dvinarė šilumos kaina, taip teisingai paskirstant šilumos ūkio infrastruktūros išlaikymo kaštus*“. Jeigu vartotojas įsirengia alternatyvią šildymo ir (ar) karšto vandens sistemą, tai pirmaisiais metais jam vartojimo galia, paskaičiuota pagal paskutinių trijų metų vartojimo vidurkį atitiks iki tokios sistemos įsirengimo vartojamą galią, tačiau jau antrais ir trečiaisiais metais po alternatyvios sistemos įsirengimo faktinė paskutinių trijų metų vartojimo galia nuosekliai mažės ir ketvirtaisiais metais ji jau gali pasiekti 0 (jei alternatyvi sistema leidžia padengti visą vartojimo poreikį). Tokiu atveju vartotas, kuris išliko prijungtas prie centralizuoto šilumos tiekimo sistemos ir turinti galimybę bet kada ją pasinaudoti, iš vis nemokės galios dedamosios. Čia pateiktas kraštutinis pavyzdys, demonstruojantis, kad Komisijos siūlomas galios skaičiavimo modelis neatitiks Šilumos ūkio įstatymo 32 str. pakeitimu siekiamų tikslų.

Primename, kad Bendrovė aukščiau nurodytais raštais siūlė surengti valstybės institucijų bei šilumos tiekimo įmonių atstovų susitikimą, kurio tikslas - aptarti šilumos tiekimo įmonėms svarbius klausimus. Deja, į tokį Bendrovės pasiūlymą nei Ministerija, nei Komisija nesureagavo.

Atsižvelgiant į tai, kad, Bendrovės nuomone, ši problema aktuali ne tik Bendrovei, bet ir kitoms šilumos tiekimo įmonėms, dar kartą siūlome Lietuvos tiekėjų asociacijai organizuoti kompetentingų valstybės institucijų bei šilumos tiekimo įmonių pasitarimą, siekiant išsiaiškinti visus su aukščiau minėto įstatymo pakeitimu susijusius klausimus.

Pagarbiai

Finansų direktorius



Robertas Čepaitis

V. Jurkevičius, el. p. valdas.jurkevicius@veolia.com, tel. 266 7500

ORIGINALAS SIUNČIAMAS NEBUS